

Yksityistiet Suomessa

Suomessa tiet jaetaan kolmeen luokkaan: valtion maantiet, kuntien katuverkko ja yksityistiet. Yksityistiet ovat tärkeä osa tiestöä. Suomessa on yksityisteitä paljon enemmän kuin julkisesti omistettuja teitä.

Mikä on yksityistie?

Yksityistie on maanomistajien varoilla rakennettu ja ylläpidetty tie ja se on pääsääntöisesti tarkoitettu vain osakkaiden omaan käyttöön. Jalankulku ja pyöräily ovat jokamiehenoikeudella sallittua tien omistuksesta ja ylläpidosta riippumatta. Suomessa yksityistiet ovat usein monen kiinteistön yhdessä omistamia ja niiden ylläpidosta vastataan myös yhdessä.

Yksityistiet ovat yksityisomaisuutta, mutta niistä on suuri hyöty koko yhteiskunnalle. Ne ovat tärkeitä elinkeinotoiminnalle, virkistyskäytölle ja pelastustoiminnalle. Hyvä tie nostaa myös kiinteistön arvoa.

Mikä on tiekunta?

Kiinteistöjenomistajat voivat perustaa tiekunnan, jotta yhteisen tien hoitaminen olisi helpompaa. Tiekunta on tien hoitoa ja hallinnointia varten perustettu tieosakkaiden yhteisö. Tiekunta eli osakkaat yhdessä vastaavat tien ylläpidosta ja liikenneturvallisuudesta.

Tiekunta järjestää kokouksia, joissa osakkaat päättävät asioista äänestämällä. Päätökset koskevat kaikkia tiekunnanjäseniä, niitäkin, jotka eivät ole kokouksissa läsnä. Päätöksen tulee kuitenkin kohdella kaikkia osakkaita tasapuolisesti.

Tiekunnan jäsenyyden ja tieoikeuden saa yleensä, kun ostaa kiinteistön yksityistien varrelta. Tieoikeus tarkoittaa oikeutta kulkea omalle kiinteistölle muiden kiinteistöjen kautta.

Tiemaksut

Myyjän on kerrottava kaupantekotilaisuudessa ostajalle kiinteistön tieoikeuksista ja osakkuudesta tiekuntaan. Kiinteistön omistajalla on velvollisuus osallistua yhteisen tien ylläpidon kustannuksiin. Heiltä, jotka eivät maksa tiemaksua vapaaehtoisesti, tiekunta voi periä maksut ulosoton kautta. Tämä tarkoittaa, että osakkaan omaisuutta voidaan realisoida maksamattomia tiemaksuja vastaan.

Tiemaksuja käytetään tien hoitamiseen ja vaurioiden korjaamiseen. Osakkaan osuus kustannuksista ja päätösvallasta lasketaan tien käytön ja hyödyn mukaan. Mitä enemmän tietä käyttää, sitä suurempi on kiinteistönomistajan osuus tienpidonkustannuksista. Kustannusten oikeudenmukaiseksi jakamiseksi on olemassa virallinen ohje.

Tieosakkaan oikeudet ja velvollisuudet

Tieosakkaalla on oikeus osallistua tiekunnan kokouksiin ja ottaa siellä käsiteltäväksi haluamansa asiat. Hän voi vaikuttaa tiekunnan päätöksiin osuutensa suhteessa.

Tieosakkaan velvollisuus on maksaa tiemaksu määräjassa. Hänen tulee ilmoittaa osoitteensa ja tienkäytössä tapahtuneet muutokset tiekunnalle, jotta kokouskutsut tavoittavat hänet ja tiemaksu voidaan laskea oikein.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kaakkoisen Suomen yksityistiestön parantaminen -hanke

Jos tarvitset lisätietoa...

Yksityistiet ja tiekunnat ovat osakkaita varten. Jos tarvitset asiasta lisätietoa, saat sitä oman tiekuntasi edustajalta. Lisätietoa yksityistielaista ja tiekunnan toiminnasta löytyy myös Suomen tieyhdistyksestä, Suomen metsäkeskuksesta ja kiinteistön sijaintikunnasta.